

Przedmiotowy System Oceniania w języka niemieckiego w gimnazjum

Klasa III, poziom III.0

Niniejszy Przedmiotowy System Oceniania opracowano na podstawie Programu Nauczania języka niemieckiego dla klas I – III autorstwa Marty Wawrzyniak, na poziomie edukacyjnym **III.0**, realizowanym w oparciu o podręcznik *Magnet 3* Wydawnictwa LektorKlett

I. Wprowadzenie

Niniejsza propozycja Przedmiotowego Systemu Oceniania z języka niemieckiego opiera się na następujących dokumentach:

- Rozporządzenie MEN z 20 grudnia 2008 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (zał. nr 4)
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 marca 2009 zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych
- Rozporządzenie MEN z dnia 24 lutego 2012 zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowanie uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
- Rozporządzenie MEN z dnia 10 sierpnia 2001 w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów (DzU nr 92, poz.1020, z póź. zm.)
- Informator o egzaminie gimnazjalnym od roku 2011/2012 oraz Gimnazjalne arkusze diagnostyczne 2012 – poziom podstawowy (www.cke.edu.pl)

Proponowany PSO z języka niemieckiego zawiera informacje o wymaganiach przedmiotu i kryteriach oceny postępów ucznia, a powinien być stosowany przy uwzględnieniu wewnątrzszkolnego systemu oceniania.

Program nauczania, do którego odwołuje się niniejszy PSO może być realizowany z kursem *Magnet* Wydawnictwa LektorKlett. Kurs *Magnet* jest przewidziany dla uczniów rozpoczynających naukę języka niemieckiego w gimnazjum. W kursie podstawowym uczniowie mogą osiągnąć poziom A2, a w kontynuacyjnym - A2+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Tomy podręcznika Magnet I – III mogą być zastosowane odpowiednio w klasach I, II i III gimnazjum.

Poziom edukacyjny	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3
III.0	Magnet 1	Magnet 2	Magnet 3
III.1	Magnet 2	Magnet 3	Magnet 4

O rozkładzie materiału decyduje każdorazowo nauczyciel uwzględniając potrzeby uczniów danej klasy czy szkoły oraz mając na uwadze sposób organizacji kursu w danej szkole.

Kontrola i ocenianie osiągnięć uczniów są niezbędne na każdym etapie nauczania. Ocena postępów ucznia dostarcza ważnych informacji zarówno uczniowi, jak i nauczycielowi oraz rodzicom ucznia. Informuje o skuteczności uczenia się i nauczania, motywuje i mobilizuje do nauki i pracy. Rodzicom dostarcza informacji o nabytych umiejętnościach i wiedzy ich dziecka, ale także o istniejących deficytach.

Wewnątrzszkolne i przedmiotowe systemy oceniania umożliwiają uczniom i ich rodzicom zapoznanie się z wymaganiami na różnych poziomach, zrozumienie procedury mierzenia i oceniania osiągnięć uczniów. Nauczycielom umożliwiają diagnozowanie bieżących potrzeb uczniów, dostosowywanie nauczania do warunków grupy i szkoły, takich jak np. wymiar godzin czy stopień zaawansowania, ale także służą do stałego monitorowania przebiegu procesu nauczania i kontroli realizacji założonych celów.

II. Ogólne kryteria oceny biegłości językowej w zakresie szkolnych wymagań edukacyjnych: podstawowym i ponadpodstawowym

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza (fonetyka, ortografia, środki językowe)		-zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wyrażeń -w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy -zna tylko podstawowe reguły gramatyczne -z trudem wykonuje zadania leksykalno-gramatyczne	-zna podstawowe słownictwo i wyrażenia, ale popełnia błędy w ich wymowie i zapisie -zna większość podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych - zadania wykonuje powoli i z namysłem	-zna większość słownictwa i wyrażeń i z reguły poprawnie je wymawia i zapisuje -zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i rzadko popełnia błędy w zadaniach	-zna wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia, bezbłędnie je wymawia i zapisuje -zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i zadania wykonuje z reguły bezbłędnie
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Umiejętności 1. receptywne (słuchanie/czytanie) 2. produktywne (mówienie/pisanie)		-rozumie podstawowe polecenia nauczyciela i bardzo proste i krótkie teksty odsłuchowe -rozumie ogólny sens tekstów pisanych	-rozumie polecenia nauczyciela - potrafi częściowo wykonać bezbłędnie zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów	-rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i poprawnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych	-rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i bezbłędnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra

	<p>-nie potrafi lub wykonuje częściowo zadania odsłuchowe i na czytanie</p> <p>_____</p> <p>-wypowiada się krótkimi zdaniami i frazami -wypowiada się bardzo powoli -tworzy niespójne i proste teksty pisane - niewielki zakres słownictwa i struktur ogranicza wypowiedź -błędy leksykalno-gramatyczne często zakłócają komunikację</p>	<p>pisanych</p> <p>_____</p> <p>-wypowiada się dość powoli, ale dłuższymi zdaniami -tworzy bardzo proste, teksty pisane, z niewielką liczbą błędów -posiada wystarczający zasób słownictwa i struktur, żeby przekazać bardzo prostą informację -potrafi wypowiedzieć się logicznie i spójnie, choć z błędami, nie zakłócającymi ogólnego sensu wypowiedzi</p>	<p>_____</p> <p>-wypowiada się dość płynnie, odpowiednio długimi zdaniami -tworzy proste spójne teksty pisane -posiada urozmaicony zasób słownictwa, umożliwiające przekazanie prostej informacji w logiczny i spójny sposób -popęnia nieliczne błędy nie zakłócające komunikacji</p>	<p>_____</p> <p>-wypowiada się płynnie stosując poznane struktury gramatyczno-leksykalne -tworzy proste, logiczne i spójne teksty pisane, wykorzystując poznane słownictwo i struktury -nie popełnia błędów gramatycznych i leksykalnych</p>
--	--	---	---	--

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnie wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje się dodatkowymi umiejętnościami i wiedzą wykraczającą poza wymagania oceny bardzo dobrej. Uczeń bierze udział w pozalekcyjnych formach doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy np. przez udział w projektach, olimpiadach językowych lub konkursach wiedzy o krajach niemieckojęzycznych.

III. Zakresy tematyczne podlegające ocenie na poziomie III.0 (podstawowym)

- człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia, emocje, zainteresowania);
- dom (np. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia)
- szkoła (np. przedmioty nauczania, życie szkoły);
- praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności, miejsce pracy)
- życie rodzinne i towarzyskie (np. członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego);
- żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki, lokale gastronomiczne);
- zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, korzystanie z usług);
- podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, orientacja w terenie, informacja turystyczna, zwiedzanie);

- kultura (np. dziedziny kultury, uczestnictwo w kulturze);
- sport (np. popularne dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe);
- zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);
- technika (np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych);
- świat przyrody (np. pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz)
- elementy wiedzy o krajach obszaru języka niemieckiego oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej

IV. Struktury gramatyczne podlegające ocenie

Treści gramatyczne są podstawą skutecznej komunikacji. Poniższe zestawienie struktur gramatycznych ma charakter informacyjny. Struktur gramatycznych należy używać do realizacji tych funkcji językowych i sytuacji komunikacyjnych, w których mają one zastosowanie i które są niezbędne na danym etapie edukacyjnym i poziomie zaawansowania.

Rodzajnik

- rodzajniki (nieokreślony, określony) i ich stosowanie
- stosowanie rzeczownika bez rodzajnika

Rzeczownik

- odmiana rzeczownika (mocna, słaba, mieszana)
- tworzenie liczby mnogiej
- rzeczowniki złożone, zdrobniałe, określające zawód i wykonawcę czynności
- rzeczowniki z przyrostkami i przedrostkami
- rzeczowniki tworzone od miast, krajów i części świata, od rzeczowników, czasowników, od przymiotników, imiesłówów, liczebników
- odmiana imion własnych
- rzeczownik po określeniu miary i wagi
- rekcja rzeczownika

Zaimek

- zaimki osobowe, nieosobowe, zwrotne, dzierżawcze, wskazujące, pytające, nieokreślone, względne,
- zaimek wzajemny *einander*

Przymiotnik

- przymiotnik jako orzecznik i jako przydawka
- regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika
- przymiotniki utworzone od nazw miast, krajów i części świata
- przymiotnik z przedrostkiem *-un*

- rekcja przymiotnika

Liczebnik

- liczebniki główne, porządkowe, mnożna i nieokreślone, ułamkowe i dziesiętne
- użycie liczebników w oznaczaniu miary i wagi, powierzchni i objętości
- liczebniki mnożne i nieokreślone

Przysłówek

- przysłówki zaimkowe w pytaniu i w odpowiedzi
- regularne i nieregularne stopniowanie przysłówek
- przysłówki czasu i miejsca

Partykuła

- użycie partykuł: *sehr, besonders, viel, erst, sogar, immer, etwa, eben, ziemlich, aber*

Przyimek

- przyimki z celownikiem, z biernikiem, z celownikiem lub z biernikiem, z dopełniaczem

Czasownik

- formy czasowe czasownika (strona czynna): *Präsens, Futur I, Präteritum, Perfekt*
- czasowniki posiłkowe: *sein, haben, werden*
- czasowniki nieregularne ze zmianą samogłoski
- czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone
- czasowniki zwrotne
- czasowniki modalne w trybie oznajmującym (Präsens i Präteritum)
- czasownik *lassen*
- formy imiesłowowe czasownika: Partizip II
- tryb rozkazujący
- bezokoliczniki z *zu* i bez *zu*
- strona bierna określająca stan (Zustandspassiv)
- tryb przypuszczający Konjunktiv II (Präteritum)
- tryb warunkowy Konditional I (würde + Infinitiv)
- rekcja czasowników

Składnia

- zdania pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące
- szyk wyrazów: prosty, przestawny i szyk zdania podrzędnie złożonego
- przeczenia: *nein, nicht, kein* i ich miejsce w zdaniu
- zdania współrzędnie złożone ze spójnikami i bezspójnikowe
- zdania podrzędnie złożone: podmiotowe, przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe przyczyny, czasu, celu

- zdania porównawcze, przypuszczające i warunkowe

V. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia:

- prace klasowe
  - kartkówki
  - testy
  - zadania domowe (prace pisemne i projekty)
  - wypowiedzi ustne (na forum i podczas pracy w grupach)
-

Poziom A2 biegłości językowej wg ESOKJ, możliwy do realizacji z pomocą podręcznika *Magnet 3* w klasie III gimnazjum

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Ma

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych (stopień realizacji wymagań: niski / podstawowy)		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych (stopień realizacji wymagań: średni / wysoki)	
Wiedza		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra

<p><u>Zakresy tematyczne:</u></p> <p><u>dom</u> (miejsce zamieszkania, opis położenia) <u>podróżowanie i turystyka</u> (określanie lokalizacji, orientacja w terenie, środki transportu, cele urlopowe, plany na wakacje) <u>elementy wiedzy o krajach</u> (biografie znanych osób, znane miejsca, produkty i wydarzenia) <u>życie rodzinne</u> (święta i uroczystości rodzinne) <u>człowiek</u> (informacje o osobach, upodobaniach, zainteresowaniach, plany na przyszłość, zawody)</p> <p><u>Gramatyka:</u></p> <p>zaimki dzierżawcze, osobowe i względne, czasownik modalny <i>dürfen</i>, czasowniki posiłkowe i modalne w czasie przeszłym <i>Präteritum</i>, przyimki z celownikiem, czas przeszły <i>Präteritum</i>, stopniowanie i odmiana przymiotnika, liczebnik (daty roczne), czasowniki zwrotne, bezokolicznik z <i>zu</i>, zdania dopełnieniowe, względne i warunkowe</p>	<p>uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wyrażeń z wymienionych zakresów tematycznych, -zna tylko podstawowe reguły gramatyczne, -w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy, co znacznie utrudnia komunikację -zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli i/lub z pomocą innych osób 	<p>uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna bardzo podstawowe słownictwo i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych, - popełnia dość liczne błędy w ich wymowie i zapisie -zna znaczną część podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych jednak z trudem je potrafi wykorzystać w komunikacji - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli, ale samodzielnie 	<p>uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna większość wprowadzonego słownictwa i wyrażeń i z reguły poprawnie je wymawia oraz zapisuje -zna prawie wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i często używa ich w komunikacji - zadania wykonuje samodzielnie z nielicznymi usterkami 	<p>uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna prawie wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych, bezbłędnie je wymawia i zapisuje -zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i nie popełnia błędów w zadaniach i z łatwością stosuje je w komunikacji
<p>Umiejętności</p> <p>1. receptywne (słuchanie/czytanie)</p>	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>- z reguły rozumie polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie), oraz potrafi wykonać poprawnie</p>	<p>Ocena dostateczna</p> <p>- rozumie prawie wszystkie polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie), potrafi wykonać</p>	<p>Ocena dobra</p> <p>- rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i wykonuje większość zadań na rozumienie ze słuchu, potrafi także</p>	<p>Ocena bardzo dobra</p> <p>- rozumie polecenia nauczyciela oraz potrafi z prezentowanych tekstów zrozumieć i wyselekcjonować wszystkie potrzeb-</p>

<p>2. produktywne (mówienie/pisanie)</p>	<p>niektóre zadania na rozumienie ze słuchu, jeśli prezentowane teksty są dobrej jakości i zawierają jednoznaczne informacje oraz są powtarzane kilkakrotnie - potrafi zrozumieć ogólnie bardzo proste teksty pisane, jeśli zawierają wszystkie znane mu słownictwo i struktury</p> <p>_____</p> <p>potrafi z pomocą rozmówcy odpowiedzieć na pytania o swoje dane osobowe, rodzinę, czynności dnia codziennego, - wypowiedzieć proste życzenie lub zadać pytanie na tematy codzienne dotyczące go osobiście, z trudnością nawiązuje komunikację z powodu błędnej wymowy i intonacji oraz niezajomości struktur gramatycznych</p> <p>- potrafi napisać bardzo proste, wcześniej poznane zdania i wyrażenia, z trudnością tworzy kilkuwyrazowe teksty,</p>	<p>większość zadań na rozumienie ze słuchu, jeśli może kilkakrotnie odsłuchać teksty, a materiał jest powoli prezentowany - rozumie ogólnie proste teksty pisane w zakresie znanych mu tematów i struktur, a także niektóre informacje szczegółowe</p> <p>_____</p> <p>potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące go osobiście oraz z niewielką pomocą krótko opowiedzieć o sobie i zadać proste pytanie rozmówcy na tematy dotyczące życia codziennego, komunikację zakłócają dość liczne błędy w wymowie, intonacji lub w strukturach gramatycznych</p> <p>- potrafi napisać według wzoru krótkie, kilkuwyrazowe teksty, które zawierają wprawdzie liczne błędy, ale są dość komunikatywne</p>	<p>zrozumieć informacje szczegółowe zawarte w tekście - czyta ze zrozumieniem większość tekstów na poznane tematy, potrafi podać ogólny sens tekstu i większość informacji szczegółowych</p> <p>_____</p> <p>potrafi w prosty sposób wypowiedzieć się i zareagować na większość poznanych tematów dotyczących osób i czynności życia codziennego, wyrazić prostymi środkami swoje upodobania i opinie, komunikacji nie zakłócają nieliczne błędy wymowy lub intonacji</p> <p>- potrafi napisać według wzoru oraz często samodzielnie zdania oraz kilkuzdaniowe teksty, stosując poznane słownictwo i struktury, nieliczne usterki nie ograniczają komunikatywności tekstów</p>	<p>nie informacje, nie ma większych problemów z wykonaniem zadań odsłuchowych - rozumie globalnie i szczegółowo prawie wszystkie teksty pisane, potrafi wykonać wszystkie zadania związane z tekstem</p> <p>_____</p> <p>wypowiada się i reaguje dość swobodnie, prostymi strukturami na prawie wszystkie poznane tematy z życia codziennego dotyczące jego samego i innych osób, wyraża w prosty sposób preferencje, upodobania i opinie swoje i innych osób</p> <p>- samodzielnie lub według wzoru tworzy kilkuzdaniowe teksty pisane, stosując urozmaicone słownictwo i poznane struktury</p>
--	---	---	--	--

	jednak zawierają one sporo błędów ortograficznych, gramatycznych i składniowych, co znacznie utrudnia ich komunikatywność			
--	---	--	--	--

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje się dodatkowymi umiejętnościami i wiedzą wykraczającą poza wymagania oceny bardzo dobrej. Uczeń bierze udział w pozalekcyjnych formach doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy np. przez udział w projektach, olimpiadach językowych lub konkursach wiedzy o krajach niemieckojęzycznych.

Opracowanie: E. Danuta Machowiak